

TYBALCB
(75:25)

Marks: 75
Contract I
(12 Marks)

Sem V
Regular

Time: 2½ Hours

Q.1. Answer in not more than two sentences (Any six):

- Define Proposal.
- When can a proposal be revoked?
- What is a counter offer? What is its effect?
- Name any two essentials of a valid tender of performance.
- What are Clayton's Rules of Appropriation of payments?
- What is Quantum Merit?
- What is an injunction?
- Against whom is a declaratory decree valid?

Q.2. Write Short notes on (Any two):

- Capacity to contract.
- Standard form contracts.
- Nominal, Vindictive and Special Damages.
- Recovery of possession of movable property.

(12 Marks)

Q.3. Solve Any Two (With reasons):

(12 Marks)

- Tinu agrees to pay Minu 500 rupees if Team A defeats Team B in a cricket match. However, if Team B were to win, Minu shall pay 500 rupees to Tinu, Team A wins but Tinu refuses to pay the money.
 - What is the remedy available to Minu?
 - If both had handed over the money to Seema, to hand over the same to the winner, Is there any remedy if Seema refuses to give the money?
- Ali has applied for a job to ABC Bank. The bank agrees to recruit him provided Ali does not quit for two years and that if Ali were to quit before two years, he would have to pay to the bank a sum of rupees two lakhs.
 - Is that bank's condition tenable in law?
 - If the bank were to apply a pre-condition to employing Ali that Ali could not join any bank in India for a period of 10 years after quitting ABC Bank would the pre-condition be valid?
- Chotu a minor has inherited some jewelry on the demise of his parents. Chotu does not have money to pay his school fees. Daya gives Chotu a loan to pay his school fees. However, Chotu refuses to pay back the money quoting minority.
 - Can Daya recover the money from Chotu?
 - State what would be the position if Chotu does not have the jewelry or any other property?
- Vasu and Basu are neighbours. There is a narrow lane in between their houses through which they have to pass to enter their respective houses. Basu goes for a holiday for a month leaving the house in possession of his servant Ramu. On returning Ramu refuses

95777

to vacate the house and does not allow Basu to enter. Basu is also shocked to see that Vasu while renovating his house is building a compound wall outside his house which reduces the width of the common lane.

- i. What is the remedy available for Basu against Ramu?
- ii. What is the remedy available for Basu against Vasu?

Q.4. Answer in Detail (Any three):

(39 marks)

- a) Explain briefly each of the factors which render consent in a contract 'not free'. What is the effect of consent not being free?
- b) 'Ex nudo pacto non oritur actio' Explain the legal maxim in detail along with its exceptions.
- c) What are the various modes of discharge of contract? Discuss each one briefly.
- d) Explain the provisions in the specific relief act regarding Specific performance of contracts.
- e) State the provisions in the specific relief act regarding rectification of instruments and rescission of contracts

वेळ: २½ तास

(मराठी रुपांतर)

गुण: ७५

प्र. १ एक किंवा दोन वाक्यात उत्तर द्या. (कोणत्याही ६)

(१२ गुण)

- अ. प्रस्ताव म्हणजे काय.
- ब. प्रस्ताव कधी रद्द केला जाऊ शकतो .
- क. प्रती प्रस्ताव म्हणजे काय? त्याचा काय परिणाम होतो?
- ड. वैध परिपूर्णतेच्या कोणकोणत्या दोन आवश्यक अटी आहेत.
- इ. क्लेटनचे देयके वाटप करण्याचे नियम काय आहेत? .
- फ. क्वांटम मेरिट म्हणजे काय.
- ग. बंदी म्हणजे काय?
- ह. घोषणात्मक निर्णय कोणाच्या विरोधात वैध असतो.

प्र. २ संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही २)

(१२ गुण)

- अ) करार करण्याची क्षमता.
- ब) मानक स्वरूपातील करार.
- क) नाममात्र, प्रतिशोधात्मक आणि विशेष नुकसानभरपाई.
- ड) चल मालमत्तेचा ताबा पुनर्प्राप्त करणे.

प्र. ३ परिस्थितीजन्य समस्यांची उत्तरे द्या (कोणत्याही २)

(१२ गुण)

- अ) टिनू आणि मिनू यांच्यात असा करार झाला आहे की, क्रिकेट सामन्यात टीम A जर टीम B ला हरवली तर टिनू मिनू यांना ५०० रुपये देईल; आणि जर टीम B जिंकली तर मिनू टिनू यांना ५०० रुपये देईल. टीम A जिंकली मात्र टिनूने पैसे देण्यास नकार दिला .
 - १) मिनूला कोणता कायदेशीर उपाय उपलब्ध आहे ?
 - २) जर दोघांनीही पैसे सीमा यांच्याकडे ठेवले असतील, जे विजेत्या पक्षाला पैसे देण्यासाठी नियुक्त आहेत, आणि सीमा पैसे देण्यास नकार दिला, तर कोणता उपाय उपलब्ध राहील?
- ब). अलीने ABC बँकेत नोकरीसाठी अर्ज केला आहे. बँकेने अली यांना रोजगार देण्यास सहमती दर्शविली आहे, परंतु अशी अट ठेवली आहे की अलीने दोन वर्षे नोकरी सोडू नये; आणि जर अलीने दोन वर्षांपूर्वी नोकरी सोडली तर त्याला बँकेला दोन लाख रुपये दंड म्हणून द्यावे लागतील.
 - १) बँकेची ही अट कायदेशीरदृष्ट्या मान्य करण्याजोगी आहे का?
 - २) जर बँकेने अशी पूर्वअट लावली की अली ABC बँक सोडल्यानंतर पुढील दहा वर्षे भारतातील कोणत्याही बँकेत नोकरी करू शकणार नाही, तर ही पूर्वअट कायदेशीरदृष्ट्या वैध ठरेल का?

क) छोटू हा अल्पवयीन असून त्याने त्याच्या पालकांच्या निधनानंतर काही दागिने वारसा म्हणून मिळवले आहेत. छोटू कडे शाळेच्या फी भरायला पैसे नाहीत. दया ने छोटूला शाळेच्या फी भरण्यासाठी कर्ज दिले. मात्र, छोटू अल्पवयीन असल्याचा हवाला देत पैसे परत देण्यास नकार देतो.

१). दया छोटू कडून पैसे परत मिळवू शकतो का?

२). जर छोटू कडे दागिने किंवा इतर कोणतीही मालमत्ता नसेल तर काय स्थिती असेल ते सांगा.

ड) वासू आणि बासू शेजारी राहतात. त्यांच्या घरांदरम्यान एक अरुंद पायवाट आहे ज्याद्वारे ते आपापल्या घरात प्रवेश करतात. बासू एक महिन्यासाठी सुट्टीला गेला आणि त्याने घराचा ताबा त्याच्या नोकर रामूला दिला. परतल्यावर रामूने घर रिकामे करण्यास नकार दिला आणि बासूला घरात प्रवेश करण्यास मनाई केली. बासूला आश्चर्य वाटले की वासू आपल्या घराची दुरुस्ती करत असताना घराच्या बाहेर अशी भिंत उभारतोय ज्यामुळे सामान्य पायवाटेची रुंदी कमी झाली आहे..

१). रामू विरोधात बासूला कोणता कायदेशीर उपाय उपलब्ध आहे.

२). वासू विरोधात बासू कोणता कायदेशीर उपाय करू शकतो?

प्र. ४ खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे द्या (कोणतेही ३).

(३९ गुण)

अ) करारातील संमती 'समती मुक्त' न मानण्याची कारणे कोणती आहेत? प्रत्येक कारणाचे संक्षिप्त स्पष्टीकरण द्या. समती मुक्त नसल्याचा काय काय कायदेशीर परिणाम होतो.

ब) "एक्स न्युडम पाक्टो नोन ओरीटर अक्विशओ" या न्यायसूत्राचा अर्थ आणि त्याचे सविस्तर स्पष्टीकरण करा. तसेच, या तत्वाचे मुख्य अपवाद कोणते आहेत ते नमूद करा..

क) कराराचा निर्वहन होण्याचे विविध मार्ग कोणते आहेत? प्रत्येक मार्गाचे थोडक्यात वर्णन करा..

ड) विशिष्ट दिलासा कायदानुसार कराराच्या विशिष्ट अंमलबजावणी बाबत असलेल्या तरतुदी काय आहेत, सविस्तर समजावा..

इ) विशिष्ट दिलासा कायदानुसार 'साधनपत्रांची सुधारणा' आणि 'करार रद्द' यासंबंधी तरतुदी काय आहेत, तपशीलवार नमूद करा..
